

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1988-1989

19 DECEMBRE 1988

**Proposition de résolution relative à la
future Convention des droits de l'enfant****(Déposée par M. Blanpain)**

DEVELOPPEMENTS

Dès 1924, la Société des Nations avait procédé à une première codification des droits fondamentaux des enfants. Ce texte fut développé et adapté en 1948, pour constituer ultérieurement la base des 10 principes fondamentaux d'une déclaration des droits de l'enfant, adoptée à l'unanimité par l'Assemblée générale de l'O.N.U. en 1959.

Cette déclaration n'imposait pas d'obligations aux diverses nations. Un traité pourrait imposer des normes juridiques contraignantes. Dès lors et étant donné que d'autres textes de droit international relatifs aux droits de l'homme, tels que les accords de Genève et les conventions de l'O.I.T. n'assuraient qu'imparfaitement la protection spécifique des enfants, la Pologne a pris en 1979, année internationale de l'enfant, l'initiative de rédiger un traité sur les droits de l'enfant.

Pour étudier le texte présenté par la Pologne, un groupe de travail a été créé au sein de la Commission des droits de l'homme. De nombreuses recommandations émanant de divers gouvernements, organismes des Nations unies et organisations non gou-

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1988-1989

19 DECEMBER 1988

**Voorstel van resolutie met betrekking tot
het te sluiten Verdrag betreffende de
rechten van het kind****(Ingediend door de heer Blanpain)**

TOELICHTING

Reeds in 1924 gebeurde in het kader van de Volkenbond een eerste codificatie betreffende de fundamentele rechten der kinderen. Deze tekst werd uitgebreid en aangepast in 1948 en vormde later de basis voor tien grondbeginselen vervat in een verklaring van de rechten van het kind, eenparig aangenomen door de Algemene Vergadering van de V.N. in 1959.

Deze verklaring hield echter geen werkelijke verplichtingen in voor de onderscheiden naties. Een verdrag daarentegen kan verbindende rechtsnormen opleggen. Daarom en wegens het feit dat andere internationaalrechtelijke teksten betreffende mensenrechten zoals de akkoorden van Genève en de I.L.O.-conventies onvoldoende tegemoet kwamen aan de specifieke bescherming die vereist is voor kinderen, werd in 1979 (het internationaal jaar van het kind) het initiatief genomen door Polen om een verdrag over de rechten van het kind op te stellen.

Om de tekst te bestuderen, ingediend door Polen, werd een werkgroep opgericht binnen de schoot van de Commissie voor de rechten van de mens. Uit talrijke aanbevelingen afkomstig van diverse regeringen, verscheidene instellingen van de Verenigde

vernementales ont démontré le vif intérêt porté à cette initiative, ainsi que son importance.

Le futur traité, comme toute convention, comprend trois parties. Le préambule fournit les grandes lignes de la matière. La deuxième partie contient les normes juridiques, réparties en articles. Viennent enfin les dispositions relatives à la mise en vigueur.

Les droits énumérés dans le projet de convention se rapportent à trois grands thèmes. Le premier mot-clé est « protection » : on entend par là le droit de l'enfant d'être protégé contre des pratiques nuisibles, comme l'exploitation commerciale ou sexuelle, le fait de le soustraire à ses parents, les violences physiques et mentales, la participation directe à des conflits armés. Le deuxième thème comporte diverses dispositions ou services comme le droit à la possession, à la nationalité, aux soins de santé, à l'éducation, à la récréation et au jeu. Le troisième thème est celui de la participation de l'enfant aux choses qui le concernent directement. Au fur et à mesure de son émancipation, l'enfant doit avoir davantage de possibilités de participer activement à la vie sociale.

Le projet mis au point par le groupe de travail doit encore subir une analyse technique, effectuée par le Secrétariat de l'O.N.U., pour vérifier s'il n'est pas contraire à d'autres textes internationaux et si sa terminologie est conforme à celle en usage dans semblables normes juridiques. Le texte sera ensuite renvoyé à la Commission de protection des droits de l'homme. Si celle-ci l'approuve, elle le transmettra à E.C.O.S.O.C. qui mettra au point le texte définitif à soumettre à l'Assemblée générale de l'O.N.U. La célérité de cette procédure dépend du consensus qui pourra être atteint sur le texte rédigé par le groupe de travail. La date envisagée est 1989, soit le dixième anniversaire de l'année de l'enfant et le trentième anniversaire des droits de l'enfant.

♦♦

Naties en menige niet-gouvernementele organisatie, blijkt de grote belangstelling voor dit initiatief alsook de belangrijkheid ervan.

Het toekomstige verdrag bestaat zoals iedere andere conventie uit drie onderdelen. Ten eerste de preambule, die de grote hoofdlijnen van het onderwerp schetst. Ten tweede zijn er de rechtsnormen, onderverdeeld in artikels, en ten derde de bepalingen betreffende de inwerkingtreding.

De rechten opgesomd in het ontwerp van conventie kunnen worden opgedeeld in drie hoofdthema's. Het eerste sleutelwoord is bescherming, waaronder o.m. dient te worden verstaan het recht op bescherming tegen voor het kind schadelijke praktijken zoals bijvoorbeeld commerciële of seksuele uitbuiting, ontroking aan de ouders, lichamelijke en mentale geweldpleging en rechtstreekse deelneming aan gewapende conflicten. Het tweede onderwerp betreft een aantal voorzieningen of diensten zoals het recht op bezit, naam, nationaliteit, gezondheidszorg, onderwijs, ontspanning en spel, *waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan de rechten van het gehandicapte kind*. Het derde thema betreft het recht van het kind op inspraak bij aangelegenheden waarbij het rechtstreeks betrokken is. Hetzelfde kind moet, naarmate het mondiger wordt, ook meer mogelijkheden krijgen om actief deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Het ontwerp, opgesteld door bovenvermelde werkgroep, dient heden nog een technische analyse te ondergaan door het V.N.-Secretariaat om na te gaan of het geen contradicties bevat met andere internationaalrechtelijke teksten en of de gebruikte terminologie conform de woordenschat gebruikelijk bij soortgelijke rechtsnormen is. Daarna zal de tekst terug overgezonden worden aan de Commissie voor de bescherming van de rechten van de mens, die bij goedkeuring de tekst zal verzenden aan E.C.O.S.O.C., die instaat voor de definitieve tekst zoals deze zal worden ingediend voor de Algemene Vergadering van de V.N. Hoe snel dit proces zal gebeuren is afhankelijk van de mate van consensus die bereikt wordt over de tekst opgesteld door de werkgroep. Streefdatum is evenwel 1989, de tienjarige verjaardag van het jaar van het kind alsook de dertigjarige verjaring van de rechten van het kind.

R. BLANPAIN.

♦♦

PROPOSITION DE RESOLUTION

Le Sénat,

Estimant que les bases de la future convention relative aux droits de l'enfant servent les intérêts d'un groupe vulnérable de la communauté mondiale, que cette convention mérite de recevoir tous les appuis et constitue un complément important de la déclaration des droits de l'enfant, compte tenu du fait qu'elle impose effectivement à la communauté un ensemble d'obligations;

Invite le Gouvernement :

— à appuyer les organismes et institutions qui, sur le plan local, s'occupent de la protection de l'enfance et à coordonner ces activités en vue d'une défense plus efficace des principes repris dans cet acte futur;

— à inciter les représentants officiels et les délégations aux Nations Unies à hâter les travaux préparatoires de la convention;

— à prendre l'initiative de favoriser la diffusion sociale de la future convention et de textes similaires;

— à informer en permanence les médias de l'état d'avancement de la réalisation de la convention;

— à prendre ou à appuyer les initiatives requises pour l'approbation et la ratification de la convention, afin de hâter son entrée en vigueur.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

Van oordeel zijnde dat de grondslagen van het toekomstig verdrag betreffende de rechten van het kind de belangen dienen van een zwakke deelgroep van de wereldgemeenschap, en dat de toekomstige conventie dan ook alle steun verdient en een belangrijke aanvulling betekent op de verklaring van de rechten van het kind, mede omdat het de gemeenschap daadwerkelijk een aantal plichten oplegt;

Nodigt de Regering uit :

— de plaatselijke organisaties en instellingen die zich met de bescherming van het kind inlaten actief te steunen alsook deze bedrijvigheden te coördineren met het oog op een meer doelmatige verdediging van de principes neergeschreven in deze toekomstige akte;

— de officiële vertegenwoordigers en de V.N.-delegaties aan te sporen om ten spoedigste het voorbereidend werk betreffende de conventie af te ronden;

— de nodige initiatieven te nemen om de maatschappelijke bekendheid van dit toekomstig verdrag, alsmede andere soortgelijke teksten, te bevorderen;

— het noodzakelijke te doen om de media bestendig te informeren over de stand van zaken betreffende de totstandkoming van het verdrag;

— de nodige initiatieven te nemen of te steunen, vereist om het toekomstig verdrag goed te keuren en te ratificeren teneinde zijn inwerkingtreding te bespoedigen.

R. BLANPAIN.